

Discurs de concessió de la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya al Molt Hble. Sr. Jordi Pujol

11 de setembre de 2007, Palau de la Generalitat

Les meves primeres paraules han de ser, naturalment, de reconeixement per la concessió de la Medalla d'Or de la Generalitat. De reconeixement al Molt honorable senyor President de la Generalitat i al Govern. Gràcies.

Entenc, i en tot cas és el sentit que hi vull donar, que aquesta decisió, i aquest acte, tenen fonamentalment un sentit institucional. Que són una manera de subratllar el significat i la importància de la Presidència de la Generalitat. Importància que li ve donada per diversos motius. Un d'ells que modernament la Presidència de la Generalitat ha estat ocupada per persones que li han donat imatge, prestigi, simbolisme i noblesa: el President Macià, el President Companys, el President Irla i el President Tarradellas. I això ha donat en la pràctica, tant o més que per raons jurídiques, una rellevància especial a la Presidència. Ha donat al sistema polític català un cert caràcter presidencialista.

Això fa especialment important en l'engranatge institucional al President. I li confereix una responsabilitat davant del poble de Catalunya que va més enllà del que en sentit estricte correspondria.

Conscient d'això en el debat de la meva primera investidura com a President de la Generalitat l'any 1.980 vaig acabar el meu discurs amb aquesta frase: "Des d'una actitud de modèstia personal he de dir que no acceptaré res que pugui desmerèixer, reduir o perjudicar el prestigi de la Institució de la Presidència de la Generalitat. I ho dic, no per mi, sinó per allò que la Presidència representa per a tots nosaltres". Això vaig dir.

Hi ha d'haver un orgull de President. És veritat que el dret a l'orgull s'ha de guanyar. Però en bona part és inherent al càrrec.

I d'on ve aquesta importància de la Presidència? Ve del que s'explica en aquestes dues inscripcions. Que els llegiré " El 17 d'abril de 1931 aquest Palau, seu de la Generalitat des del segle XV fins el dia 11 de setembre de 1714, va recuperar la seva condició sota la presidència de Francesc Macià. La va conservar fins el 26 de gener de 1939. Del 1939 al 1977 la Generalitat fou mantinguda a l'exili pels Presidents Companys, Irla i Tarradellas". "Des del 7 d'agost de 1954 fins el 8 de maig de 1980, la Generalitat fou presidida pel Molt Honorable Sr. Josep Tarradellas. Amb el seu retorn de l'exili el 23 d'octubre de 1977 aquest Palau va recuperar la seva condició de seu de la Generalitat de Catalunya"

Què ens diuen aquests textos? En primer lloc que Catalunya com a país, com a nació no és un invent d'abans d'ahir. És una realitat històrica, de matèria i d'esperit, de cos i ànima, de sentiment i d'institució. Que ve de lluny. Catalunya no és fruit de cap Constitució ni de cap pacte polític ni de cap programa electoral. Ve de molt més lluny i de molt més fondo. Ni és cap abstracció. Per tant, no és Catalunya que s'ha d'adaptar a una Constitució, sinó la Constitució, la que sigui, que s'ha d'adaptar a Catalunya i respectar-la.

Dic això no pas per a fer cap reclamació constitucional que ni seria no el moment ni el lloc de fer-ho. I que segons com la féssim podria ser contraproductiu. Ho dic amb una altra intenció més directament relacionada amb el sentit que al meu entendre té aquest acte. I torno a aquestes plaques i a la figura del President.

Aquestes plaques ens recorden, com abans he dit, que venim de lluny, i que en tot el nostre recorregut històric hem estat o bé guiats per aquesta Institució –la Generalitat de Catalunya- o pel sentiment de que ens calia recuperar el nostre propi autogovern. I en això, en la defensa d'una identitat pròpia i d'un autogovern, que té arrels històriques però que sobretot expressa una voluntat de projecte de futur, ningú no ens podrà igualar en el conjunt de l'Estat.

Ens volen igualar en tot, ens volen harmonitzar. En realitat ens volen arrancar. I en molts aspectes avui per avui ho poden fer. La solemnitat i el to molt institucional de l'acte no permet entrar en el detall, del que acabo de dir. Però sí que puc dir que no ens podran harmonitzar, no ens podran reduir a un mínim, a un molt mínim comú denominador, una Institució que ha tingut un President, el President Companys, que després d'un judici d'iniquitat va ser afusellat fonamentalment pel fet d'haver estat President de la Generalitat. I això és impossible d'harmonitzar.

Però ho intenten i ho intentaran. I aleshores és quan ha d'entrar en joc el poble de Catalunya. I els partits polítics. I tota la societat. I la Generalitat. I d'una manera molt particular el President. Perquè el President de la Generalitat, sigui qui sigui, simplement el President de la Generalitat, és dipositari d'una molt llarga tradició –aquesta, la que s'explica en aquestes làpides- i concentra la representativitat de tot un poble, i n'ha de personificar també l'ambició i l'esperança.

Només en el grau que personalment jo hagués representat això seria mereixedor d'aquesta distinció. Però m'imagino que encara que no fos així amb aquest acte es vol subratllar el sentit de continuïtat de la nostra primera Institució.

Permeti'm, senyor President, senyores i senyors, afegir encara un comentari. La Generalitat és tot això que he dit. Però és una altra cosa. És una Institució al servei dels catalans. Si no ho fos de res li valdria tot el que he dit. Per tant,

permetin-me que per acabar torni al meu discurs d'investidura d'ara fa 27 anys. Que afegeixi una última consideració. Després de fer una repassada dels problemes humans que hi havia a Catalunya, des de l'atur –aleshores molt alt i desesperant- fins a una Sanitat en situació crítica passant per la situació de les persones grans i també dels infants i dels minusvàlids físics i mentals –aleshores s'emprava aquesta expressió, minusvàlids, ara substituïda per paraules més respectuoses-, i de tots aquells que ells mateixos, deia, no es poden defensar, vaig recórrer a una frase de Martí Julià, el fundador de la Unió Catalanista, home amb una visió de Catalunya nacionalment potent i socialment avançada –nacionalment potent i socialment avançada- que va definir així l'objectiu del catalanisme. Va dir que l'objectiu havia de ser –dintre del que es pot, va precisar, perquè no era un il·luminat utòpic ni un demagog sinó simplement un home lliurat apassionadament al servei del país i dels ciutadans-, que l'objectiu havia de ser fer de Catalunya “un país d'alta qualitat humana que resolgui aquesta mena de problemes”. I aquest ha de seguir essent el nostre objectiu, el de la Generalitat. En el grau que aquest objectiu hagués estat ben servit durant el temps de la meva Presidència –no diré totalment assolit, però sí perseguit a fons i si més no en part assolit- la concessió d'aquesta Medalla tindria sentit. Una concessió que, com ja he dit, és d'agrair, tot i que vostè comprendrà, Molt honorable senyor President, que el més gran honor que he rebut, l'honor que més agraeixo, és que per voluntat del poble de Catalunya l'hagi pogut servir com a President durant més de 23 anys.

Ja que lligo la concessió de la Medalla d'Or a l'acció de servei al país no puc deixar de fer-ne partícips a les persones que durant aquests 23 anys varen col·laborar amb mi en la tasca de governar el país. Moltes gràcies.

Finalment vull expressar el meu desig i la meva esperança de que el nostre país superarà les dificultats que hi ha. Que ho farà –i torno, textualment, al meu discurs de fa 27 anys- “amb la voluntat de construcció metòdica, de construcció sistemàtica de país d'en Prat de la Riba i amb aquell esperit d'ardent patriotisme, amb aquell esperit obert, aquell esperit també constructiu del President Macià”.

Molt honorable President de la Generalitat, senyores i senyors. La nostra Institució té una tradició gloriosa. Amb encerts i desencerts, victòries i derrotes, però gloriosa i entranyable. De servei a Catalunya. A la seva identitat, a la seva ànima, al seu progrés moral, a la justícia, a la convivència, a la seva gent. Que sapiguem tots ésser fidels continuadors d'aquesta tradició.

Molt honorable senyor President. Gràcies.

